

**JINS &
LOODSEN**

JINS & LOODSEN

EEN JAAR OM U TEGEN TE ZEGGEN

Een kapstok

Telkens je met je jins samenkomt, maak je kennis, hoe kort ook. Uit de ideeën die er liggen of komen, kies je iets. Je doet iets (of niets). Je rondt af en gaat terug weg, met een of andere vorm van afscheid. In alles wat je doet, of het nu een activiteit, een weekend, een project, een kamp of zelfs een jaar is, zie je die vijf stappen van een zelfde proces terugkomen.

- kennismaken
- kiezen
- doen
- afronden
- afscheid nemen

Dat steeds weerkerende proces stellen we voor als een kapstok voor de jinwerking. Je kan er je eigen werking aan ophangen en ze verder inkleuren.

Een jinjaar is een jaar van zoeken en vinden, en dat doe je met heel de groep samen. Dat samen zoeken en vinden vormt de basis voor deze takwerking, want we geloven dat die manier de beste kansen biedt om scouting te realiseren met een bende zeventien-achttienjarigen. De kapstok krijgt vorm in de jaarlijn. Er speelt zich tijdens het jaar immers een evolutie af: je probeert eerst en vooral samen een groep te vormen, je zoekt wat je met die groep wil doen, je zet samen stappen en je neemt na verloop van tijd afscheid. In dat proces herkennen we de vijf stappen.

Een grof scenario kan er als volgt uitzien: Aan het begin van een jinjaar staat kennismaken centraal. We willen van enkele mensen, jins en begeleiding, een coole groep maken. Dat vraagt de nodige aandacht, maar zeker ook tijd en veel geduld. Nieuwe jins, een nieuwe begeleidingsploeg, een ander lokaal, andere gewoontes, afspraken en regels. Een nieuwe werking, verschillend van die van gidsen en verkenners. Allemaal aspecten van een jinwerking waar je kennis mee maakt.

Wanneer iedereen zich stilaan goed voelt in de groep, is het moment van plannen smeden aangebroken. Hoe die plannen worden uitgewerkt, beslissen jullie samen. Iedereen heeft een stem in het zoeken naar ideeën en het bepalen van het verloop van het jaar. Inspraak, daar draait het om. Vele jintakken hebben een planweekend om even te kunnen terugblikken op de eerste activiteiten, plannen te maken en uitdagingen te zoeken. Dat idee willen we nu verruimen, want zo'n keuzeproces verloopt niet over een nacht ijs. Je kiest uit ideeën die bijeengezocht zijn of die zomaar uit de lucht komen vallen. Je laat je leiden door de inspiratie van het moment, of je speelt in op impulsen die zich aandienen. Zo zet je de krijtlijnen van je werking uit, bepaal je je doelen, kies je voor activiteiten, zoek je verschillende mogelijkheden.

Dan is het tijd voor grotere avonturen, en dus voor de derde stap: het doen. Het lijkt simpel, maar het heeft meer om het lijf dan je denkt. Je moet dikwijls je opzet herbekijken of opnieuw kiezen.

Je doet de dingen waarvoor je gekozen hebt. Soms zijn dat grote (geld-)activiteiten, soms gaat het over kleine dingen zoals het lokaal opruimen. Spelen, vertellen, luisteren, je laten gaan, je uitleven, opgaan in wat gekozen is. Actief meedoen, mee het verloop van het jaar sturen, of meedrijven op de stroom van gebeurtenissen. Allemaal verschillende manieren van doen.

Het jaar loopt naar zijn einde en het wordt tijd om het eens te overlopen. Je bekijkt de verschillende periodes of fasen en de belangrijke gebeurtenissen erin. De goede en de minder goede kantjes van het jaar worden besproken en je tracht er iets uit te leren. Dat noemen we evalueren. Je kan het ook omschrijven als stilstaan en achterom kijken, om daarna weer verder te gaan.

Tot slot is er het afscheid nemen, met een lach en een traan. Dat kan op verschillende manieren. Al lijkt het een kort moment van een jaar, we vinden het belangrijk dat er voldoende aandacht aan wordt besteed. Afscheid nemen heeft zowel met het verleden als met de toekomst te maken. Je hebt een jaar samen geleefd en nu gaat iedereen zijn eigen weg. Je neemt een nieuw engagement op, ofwel binnen, ofwel buiten scouting.

JINS... WATTE?

Jins zijn zoekers. Met open ogen en een grote gulzigheid staan ze in het leven. Keuzes zijn er bij de vleet: pedagogie of informatica, Leuven of Gent, scouting of basket,...

Jins proberen hun eigen doelen en verwachtingen te realiseren en genieten dan ook van de vrijheid en de zelfstandigheid die ze in hun jintak krijgen. Het is een veilige plek waar ruimte is voor fouten en waar de mafste ideeën worden gerealiseerd. Zo was de eerste fuif die de jins zelf organiseerden een jammerlijke flop: de datum stond fout op de affiche. Maar het idee van

Bert en Tine om met een zelfgebouwde gocart naar de zee te rijden was meer dan geslaagd. En van de verwenactiviteit van de leiding de week daarna genoten ze ook stuk voor stuk.

Door samen aan een project te werken of een kamp ineen te boksen, leren jins niet enkel zichzelf, maar ook elkaar kennen. Ze genieten van uitdagingen waar ze hun zotheid en creativiteit kunnen botvieren, maar staan ook open voor meer intense momenten, zoals kleurentotems geven, waarmee ze hun serieuze en volwassen kant kunnen tonen.

Jins bestaan dus in alle vormen en maten. Gaande van muzikale duizendpoten tot uitdagende pubers, van creatieve technofreaks tot sportieve quizfanaten. Week in week uit een spetterende, zotte en boeiende vergadering in elkaar knutselen is dus zeker geen evidentie.

Een jinjaar is niet zomaar een aaneenschakeling van vergaderingen. Er zit een proces, een logische opbouw achter. De jaarlijn bestaat zoals hierboven beschreven uit vijf pijlers: kennismaken, ideeën zoeken, doen, afronden en afscheid nemen. Die komen trouwens ook elke vergadering terug: Hallo! ... Wat gaan we doen?... Dikke Berta! ... Nog een laatste keer dan ... Tot volgende week!

We stellen jullie in deze takraadmap graag enkele van onze stokpaardjes voor. Ze zijn getest op jins en meer dan goed bevonden. Pas op! We hebben het hier niet verplichte nummertjes, maar simpelweg proevertjes die jullie kunnen aanpassen aan jullie eigen verwachtingen en goesting.

VAN CLOWNVISGEEL TOT ZEEWIERGRIJS!

Totemisatie is binnen scouting een traditie waar we fier op zijn. De diernamen bij de jonggivers zijn een begrip en heel wat givers lopen te pronken met een voortotem. Zoals gewoonlijk gebeurt dit bij de jins net ietsje anders en geven we aan onze totems een kleurig tintje.

Tijdens een kleurentotemisatie spreek je je uit over de persoonlijkheid van je (mede)jins en/of je (mede)begeleiding. Je geeft feedback over de manier waarop iemand functioneert in de groep en hoe hij of zij overkomt bij de anderen. De betekenis van een kleur bepaal je tijdens de totemisatie met je jintak. Dat betekent dat elke jintak een eigen betekenis geeft aan een bepaalde kleur.

Er bestaan dan ook geen theorieën, modellen, boeken, thesissen of naslagwerken over het verloop van een kleurentotemisatie. Het is dus aan jullie, jinbegeleider en jin, om jullie eigen manier te vinden. Check ook steeds met je jins of zij het zinvol vinden om kleurentotems te geven. Ze moeten er immers zelf werk insteken en zonder motivatie kunnen kleurentotems eerder een domper zijn dan een meerwaarde.

Ter inspiratie... een waargebeurd verhaal

Ergens onderweg in de Sloveense bergen beginnen we aan het eerste deel van onze kleurentotemisatie. De jins trekken een naam en zoeken voor de desbetreffende persoon een totemopdracht. Van vieze vuile doe-opdrachten is geen sprake. Onze jins kiezen resoluut voor persoonlijke creatieve opdrachten. Zo moet Evelyn, die bekend staat als de pianovirtuoos van het gezelschap, een muziekstuk over zichzelf componeren en Elona die zot is van kleding mag met een eigen ontwerp op de proppen komen. Met hun opdrachtje op zak trekken onze jins verder door Slovenië.

In het midden van het kamp worden de kleurpotloden uit de rugzak gehaald. Alle kleurtjes krijgen een plek op een stuk papier en het discussiëren kan beginnen. De eigenschappen bij de "juiste" kleur plaatsen blijkt geen sinecure. Annelies beweert bij hoog en laag dat zelfstandig een blauwe tint moet zijn terwijl Caro met vuur blijft verdedigen dat zelfstandig toch lichtbruin moet zijn. De discussies laaien hoog op en soms moeten we zelfs tot stemming overgaan om tot een compromis te komen. Uiteindelijk krijgen alle eigenschappen een plekje, verdeeld over een dertigtal kleurtjes.

De voorlaatste dag is het tijd voor het echte werk. Gezellig in de zon, gewapend met de nodige hapjes en drankjes gaan we voor iedereen een gepaste kleurentotem zoeken. We laten de jins de keuze of ze erbij willen zijn als hun kleurentotem gekozen wordt, maar uiteindelijk beslissen ze allemaal dat ze liever even weggaan. Zo ook Lise. Terwijl zij aan het genieten is van een verfrissende douche schrijven wij al haar eigenschappen op. Van die losse woorden maken we een tekstje en kleuren we de eigenschappen in de gekozen kleuren. Al snel wordt duidelijk dat geel overheerst, dus de hoofdkleur staat al vast. Buiten geel hebben de eigenschappen van Lise voornamelijk groene tinten. Dan worden de hersenen gepijnigd. Wat is er allemaal groen op deze wereld. Plots maakt iemand de opmerking dat het groen wel erg lijkt op het kostuumpje van 'De kleine prins'. Tijdens ons kamp hadden we al ontdekt dat 'De kleine prins' in het Sloveens 'Mali Princ' heet, dus Lises voortotem is geboren. Zij wordt Maliprincgele sociale wasbeer. Op die manier wordt voor iedereen een totem gezocht. De laatste 'echte' kampdag worden de totembladeren geschreven en na een zalige maaltijd met de zee op de achtergrond zoeken we een gezellige plek aan het vissershaventje op. Eerst komen alle opdrachten aan bod en dan worden een voor een de kleurentotems voorgelezen. Rond een imaginair kampvuur roepen vijf jins hun nieuwe kleurentotem in de vier windstreken.

Samen uit, samen thuis! De leefweek

Tijdens een leefweek wonen jins en begeleiding gewoon een weekje samen in het lokaal. Eigenlijk leeft iedereen zijn normale leventje, maar in plaats van na school of na de voetbal naar huis te gaan, komen jullie samen in het lokaal.

Waarom een leefweek

- Je leert iedereen kennen in het dagdagelijkse leven.
- De relaties in de groep worden intenser.
- Je krijgt de kans om op een andere manier samen te werken.
- Jins leren duidelijke afspraken te maken.

Vorbereiding

- Regels en afspraken over bijvoorbeeld uur van slapen, bezoek, roken en drinken zijn nodig om de week vlot te laten verlopen.
- Licht de ouders op een degelijke manier in zodat ze weten dat een leefweek geen feestweek is.

Praktisch

- Lokaal: hou rekening met was- en kookmogelijkheden, voorzie verschillende ruimtes om te studeren, eten, ontspannen.
- Materiaal: voorzie eventueel een computer en printer.
- Takenlijst: wie kookt, doet de boodschappen, de afwas,...
- Activiteitenlijst: wie is er gaan basketten en wie heeft er strafstudie? Zorg dat je weet waar de jins uithangen en dat er steeds iemand van de begeleiding aanwezig is.

Leuke extraatjes tijdens de leefweek:

- Nodig de ouders uit om een keertje te komen eten en laat de jins natuurlijk zelf koken.
- Leefweek is en blijft scouting, dus vergeet vooral geen typische scoutsspelletjes te spelen.
- Laat de jins in groepjes zelf een avondactiviteit organiseren.
- Vriendjesavond: laat de vrienden van jins een avondje op bezoek komen (denk hierbij aan de gemaakte afspraken over drank tijdens de leefweek).
- Een leefweek is geen verlengd weekend. De jins moeten iedere dag wakker op school zitten!

Een idee om...

...te spelen

Zestigminutenspel: iedere jin krijgt een rol en een tijdsschema. Een uur wordt opgesplitst in zestig minuten en iedere minuut moet de jin een andere opdracht vervullen. Zo moet er een jin op minuut zeventien haar zitten kammen terwijl een andere jin op minuut zeventien een bak water over zijn hoofd moet kappen. Het leuke is ook om op bepaalde minuten interactie te voorzien zodat ze opdrachten samen doen. Een aanrader is ook om de personages elkaar te laten tegenwerken. Zo moet een jin op minuut 43 bijvoorbeeld papieren mannekes knippen terwijl een andere jin op minuut 43 al het papier moet verzamelen. Een geweldig arbeidsintensief spel dat wel wat voorbereiding eist, maar absoluut de moeite!

...kennis te maken

Op weekend: een weekendje als kennismaking is vaak een topper. Een meer natuurlijke kennismakingsactiviteit is er haast niet. Op weekend moet er samengewerkt worden en op die manier

komen jins spontaan in contact met elkaar. Alles begint bij een ludieke uitnodiging, zoals een brief in een fles, een rol toiletpapier of volgeschreven ballonnen, je kan doopsuiker maken of met de begeleiding persoonlijk de uitnodiging gaan voorlezen bij de jins. Ga op zoek naar een niet-traditionele weekendplaats. Ruil het lokaal met bos voor een weekendplekje aan zee of midden in Brussel. Maak het vertrek op weekend spannend! Stuur je jins in kleine groepjes op pad om opdrachtjes te volbrengen. Op die manier vinden jins die iets meer verlegen zijn ook sneller hun weg binnen de jintak. Het eerste jinweekend mag/moet een feestje zijn. In plaats van de traditionele weekendkost mag het nu net ietsje meer zijn, zoals bijvoorbeeld fondue, barbecue, een viergangenmenu, taart. Plan je weekend zeker niet te vol. Jins hangen ook graag gewoon een beetje rond en qua spontane kennismaking kan dat natuurlijk tellen!

....naar de verwachtingen te polsen

Post-its: laat de jins hun verwachtingen op een post-it schrijven. Hang die aan de muur en zodra er aan een verwachting voldaan is, mag die van de muur gehaald worden. Doel van het jaar: alle verwachtingen inlossen en eindigen met een lege muur.

... naar een idee zoeken voor een project

Talentenshow: laat iedere jin zijn specifieke talenten voorstellen. Gooi ze op een hoop en probeer een project te vinden waarin elk zijn ding kan doen.

...om te knutselen

Megakijkdozen: maak bijvoorbeeld in een kartonnen televisieverpakking een superkijkdoos.

...om je jins kennis te laten maken met de hele leidingsploeg

Jins maken een activiteit voor de ganse leidingsploeg: dat kan een leuke verrassing zijn voor alle leiding en zo leren de jins de leiding van de andere takken ook wat beter kennen.

...om een jinjaar af te sluiten

Den emmer: de jins krijgen de opdracht om samen een emmer te vullen met dingen die typisch waren voor hun jinjaar. Die emmer kan dan ergens begraven worden.

→ MEER WETEN?

Hier vind je een selectie van 'warm aanbevolen' lectuur en informatiebronnen. Die en nog veel andere zijn te verkrijgen in de Hopper winkel.

Met je voeten in het rood

Het takhandboek voor jins, loodsen en hun begeleiding.

Jins for dummies

Brochure enkel te verkrijgen via het commissariaat jin (zie onderaan).

Onthaalbrochure

Brochure voor nieuwe leiding van jins en loodsen.

Het achtste vuur

Totemisatiemap.

Buitenboek (verwacht: voorjaar 2010)

Alles over technieken.

Tochtenboek (Chiro)

Alles over tochten en tochttechnieken.

Spellonken

Brochure vol spelimpulsen.

Speel op veilig

Brochure voor veilig scouts- en gidsenwerk.

Veilig gedropt

Hoe veilig op dropping?

Loslopend wild deel 1 & 2 (Steunpunt Jeugd)

Twee boeken over kamperen en alles wat er mee samenhangt.

Scoutswoord? Erewoord!

Publicatie over beloftewerking.

Over&Weer

Het tijdschrift van Scouts en Gidsen Vlaanderen voor alle leiding en jins.

Website

Surfen, snuffelen, verdiepen, downloaden,... op www.scoutsengidsenvlaanderen.be.

Krak? Boem!

Tijdschrift voor alle leden van Scouts en Gidsen Vlaanderen.

Krakboem.be, website voor alle leden van Scouts en Gidsen Vlaanderen (verwacht: voorjaar 2010).

→ NOG MEER WETEN?

Het jincommissariaat: een vrolijke bende met een warm hart voor jins en vooral voor hun leiding. We zoeken naar nieuwe creatieve invullingen van bestaande methodieken. We promoten vol enthousiasme de jinwerking bij jintakken van Aartselaar tot Zeebrugge. We zetten meermaals onze beste beentjes voor op vlak van volksdans, zotte spelen met verf, het pimpen van het uniform en wilde verkleedspelen.

Smaakt dit naar meer? Wees welkom om mee te komen denken en doen in het jincommissariaat.

Commissariaat Jins

Lange Kievitstraat 74 • 2018 Antwerpen
03 231 16 20

jins@scoutsengidsenvlaanderen.be

www.scoutsengidsenvlaanderen.be/jins